

Correctievoorschrift VMBO-GL en TL

2007

tijdvak 2

economie CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.

- 4 De examiner en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommitteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
 - 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.

- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 47scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen punten afgetrokken.

Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één punt afgetrokken tot een maximum van twee punten voor het geheel van de open vragen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Wat doen we met al dat papier?

1 D

2 **maximumscore 1**

Voorbeeld van een juiste verklaring:

Door het gebruik van de computer worden veel meer zaken digitaal verwerkt en niet meer op papier gezet.

3 **maximumscore 1**

Voorbeelden van een juist doel (één van de volgende):

- dat er meer papier wordt gerecycled
- het nut van papierrecycling aangeven

4 **maximumscore 1**

Voorbeelden van een juiste reden (één van de volgende):

- De overheid is verantwoordelijk voor het milieu.
De overheid zal dus, ook al is het niet kostendekkend, het verwerken/scheiden van afval voor haar rekening moeten nemen.
- Er zal minder zwerfafval zijn.

5 **maximumscore 1**

Voorbeeld van een juiste verklaring:

De maatschappelijke kosten zullen dalen, omdat een deel van de ophaalkosten voor de gemeente wegvalt.

Opmerking

Als er alleen 'daling' staat zonder een verklaring, geen punt toekennen.

Een nieuwe televisie!

6 **maximumscore 1**

Uitspraak 1 is juist

Uitspraak 2 is juist

Opmerking

Uitsluitend een punt toekennen indien beide antwoorden juist zijn.

Vraag	Antwoord	Scores
7	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> vaste lasten omdat Maarten de verplichting op zich neemt vier jaar lang geld te betalen voor het afbetalen van de televisie 	1 1
	<i>Opmerking</i> Als de kandidaat 'incidentele lasten' als antwoord geeft en de verklaring geeft voor 'vaste lasten' geen punten toekennen.	
8	B	
9	B	
10	maximumscore 2 Voorbeeld van een juiste berekening: <ul style="list-style-type: none"> $(300 \text{ Watt} - 100 \text{ Watt}) = 200 \text{ Watt} \times 900 = 180.000 \text{ Watt}$ $(180.000 \text{ Watt} : 1.000 \text{ Watt}) \times \text{€ } 0,20 = \text{€ } 36$ 	1 1
11	maximumscore 1 De maatschappelijke kosten zullen dalen. De consument betaalt nu voor het verwerken en niet meer de belastingbetaler.	
	<i>Opmerking</i> Als uitsluitend dalen wordt vermeld, geen punt toekennen.	
12	maximumscore 1 Voorbeeld van een juist doel: Het inleveren stimuleren van oude (afgedankte) apparaten.	

Energierekening naar 2000 euro

13	B	
14	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> elektriciteit: $0,52 \times \text{€ } 792,61 = \text{€ } 412,16$ gas: $0,4 \times \text{€ } 1.118,72 = \underline{\text{€ } 447,49}$ totaal $\text{€ } 859,65$ 	1 1
15	maximumscore 1 Voorbeeld van een juiste reden: Mensen zullen zuiniger omgaan met energie.	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

16 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist argument van de Consumentenbond:
Ondanks een daling van het verbruik van gas per inwoner sinds 1990 zijn de kosten juist gestegen.

17 C

Benzine en belastingen

18 maximumscore 2

Voorbeeld van een juiste uitleg:

- Door het heffen van accijnzen kan de overheid de prijs van een product beïnvloeden 1
- en daardoor ook het koopgedrag van de consument 1

19 C

20 maximumscore 1

Voorbeeld van een juiste berekening:

Een verhoging van de accijns met € 0,05 leidt tot extra belastinginkomsten van € 0,05 x 1,19 = € 0,0595, dus € 0,06.

21 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord (één van de volgende):

- inkomstenbelasting
- vennootschapsbelasting
- onroerende zaakbelasting

22 C

Gezinnen in de problemen

23 maximumscore 1

Voorbeeld van een juiste berekening:

$$((496 - 474,5) / 474,5) \times 100\% = 4,5\%$$

24 maximumscore 1

Voorbeelden van een juiste reden:

- Hypothecaire leningen zijn leningen met onderpand.
- Het huis dient als zekerheidsstelling voor de lening.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

25 maximumscore 2

Voorbeeld van een juiste berekening:

- $496 \text{ miljard} - 410 \text{ miljard} = 86 \text{ miljard}$ 1
- $86 \text{ miljard} / 7,2 \text{ miljoen} = \text{€ } 11.944$ 1

Opmerking

Een andere manier van afronden goed rekenen

26 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste redenen (twee van de volgende):

- De consument heeft al te veel leningen/andere schulden.
- De consument heeft een verleden als wanbetaler.
- De consument heeft een te laag salaris.
- De consument heeft geen vaste baan.

per juiste reden 1

27 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist tekstgedeelte (één van de volgende):

- regel 1: We hebben allemaal wel eens meer kosten dan onze bankrekening toelaat.
- regel 6: U betaalt het geleende bedrag gewoon terug.

Voorbeeld van een juiste verklaring:

De suggestie wordt gewekt dat het gewoon is om schulden te maken en dat het geen probleem is om ze terug te betalen.

Opmerking

Voor een juist voorbeeld 1 punt toekennen

Voor een juiste verklaring 1 punt toekennen

Ik een beetje meer dan jij!

28 maximumscore 1

Voorbeelden van een juiste oorzaak (één van de volgende):

- hogere opleiding
- meer verantwoordelijkheid

29 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist argument:

Mensen worden niet gemotiveerd hun werk goed te doen en/of bij te leren als de financiële prikkel ontbreekt.

30 C

31 maximumscore 1

nivelleren

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

32 D

33 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord:

- Uit de grafiek blijkt dat de overheid ervoor zorgt dat de lage en middeninkomens erop vooruitgaan 1
- ten koste van de hoge inkomens 1

34 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord (één van de volgende):

- het geven van uitkeringen (bij werkloosheid, arbeidsongeschiktheid e.d.)
- het geven van subsidies en toeslagen

Webwinkels

35 maximumscore 1

Voorbeelden van een juiste oorzaak (één van de volgende):

- De producten zijn goedkoper.
- Er zijn steeds meer internetaansluitingen.
- Er is steeds meer aanbod via internet.

36 maximumscore 1

€ 2 miljard / 4 miljoen = € 500

37 B

38 maximumscore 1

De girale geldhoeveelheid blijft gelijk, het geld wordt overgeboekt van de ene rekening naar de andere.

Opmerking

Als uitsluitend 'blijft gelijk' wordt vermeld, geen punt toekennen.

39 D

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 22 juni naar Cito.